

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Grela

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej P. S.
z udziałem wierzycieli: M. M., Komornika Sądowego
przy Sądzie Rejonowym w Ł. K. P., Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. W. w Ł.,
(...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.,
(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego
Zamkniętego z siedzibą w K.
w przedmiocie ustalenia planu spłaty wierzycieli albo umorzenia
zobowiązań upadłego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 kwietnia 2019 r.,
zażalenia P. S.
na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 25 października 2018 r., sygn. akt XIII Gz (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 października 2018 roku Sąd Okręgowy w Ł.,
w sprawie w postępowaniu upadłościowym P. S., osoby fizycznej nieprowadzącej
działalności gospodarczej:

1. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej P. S. od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku,
2. odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez P. S.

Sąd Okręgowy wskazał, że P. S. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku. Zarządzeniem z dnia 30 sierpnia 2018 roku pełnomocnik upadłego został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej poprzez złożenie dwóch egzemplarzy skargi w terminie tygodniowym, pod rygorem odrzucenia skargi. Doręczenie powyższego wezwania zostało dokonane jedną przesyłką wraz z doręczeniem odpisu postanowienia z dnia 31 sierpnia 2018 roku, w przedmiocie wniosku o wstrzymanie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku, którą pełnomocnik upadłego odebrał osobiście w dniu 13 września 2018 roku. W określonym terminie braki formalne skargi kasacyjnej nie zostały usunięte. Pełnomocnik upadłego złożył pismo przewodnie wraz z ewentualnym wnioskiem o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej, podnosząc, że nie otrzymał wezwania do uzupełnienia braków formalnych skargi, ponieważ w dniu 13 września 2018 roku zostało mu doręczone jedynie postanowienie oddalające wniosek o wstrzymanie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku.

Zdaniem Sądu Okręgowego wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej podległ oddaleniu jako bezzasadny. Sąd nie dał wiary zawartemu we wniosku twierdzeniu, że w dniu 13 września 2018 roku pełnomocnikowi upadłego zostało doręczone jedynie postanowienie oddalające wniosek o wstrzymanie wykonalności postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku, a odebrana przesyłka nie zawierała zarządzenia sędziego w przedmiocie wezwania do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Wskazał, że z akt sprawy wynika, iż wraz z odpisem postanowienia z dnia 31 sierpnia 2018 roku został pełnomocnikowi upadłego doręczony druk doręczenia, zawierający wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej, oraz informację, że upadły jest zwolniony od kosztów sądowych w całości. Również w systemie informatycznym umieszczono zapis o wysłaniu pełnomocnikowi upadłego odpisu postanowienia wraz z wezwaniem do usunięcia braków. Ponieważ skarżący nie wykazał, że w określonym terminie bez swojej winy nie usunął braków formalnych skargi kasacyjnej, wniosek o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2018 roku podlegał oddaleniu na podstawie art. 169 § 1 k.p.c. Mając zaś na uwadze to, że w określonym terminie braki formalne skargi kasacyjnej nie zostały usunięte, Sąd Okręgowy na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną.

P. S. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 25 października 2018 roku. Zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż braki skargi kasacyjnej nie zostały uzupełnione w terminie, w sytuacji gdy pełnomocnik upadłego nie otrzymał wezwania do uzupełnienia braków formalnych i po informacji uzyskanej od klienta bezzwłocznie, zachowawszy termin, wniósł do Sądu Okręgowego pismo przewodnie wraz z ewentualnym wnioskiem o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych oraz uzupełnił te braki formalne, jak też art. 169 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że nie dochował terminu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej podczas, gdy nie miał wiedzy, że zostały wezwany do uzupełnienia braków formalnych poprzez złożenie odpisów skargi kasacyjnej. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że postawione w zażaleniu zarzuty są ze sobą sprzeczne. Z jednej bowiem strony strona w zażaleniu podnosi, że nie uchybiła terminowi do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, z drugiej zaś - domaga się przywrócenia terminu do dokonania czynności, braku winy dopatrując się w nieuzyskaniu wiedzy o nałożonym na nią obowiązku. Stanowiący podstawę zażalenia na postanowienie o odrzuceniu środka zaskarżenia zarzut strony, iż sąd błędnie uznał, że nie dokonała ona czynności wniesienia środka w terminie, opiera się na twierdzeniu, że termin ten został zachowany. Przywrócenie terminu ma natomiast na celu usunięcie ujemnych następstw procesowych wynikłych na skutek niekwestionowanego przez stronę uchybienia terminu procesowego, w sytuacji gdy nie ponosi ona winy w uchybieniu terminu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2002 roku, III CZ 50/02, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2005 r., III CZ 124/04, niepubl.).

Z uwagi na to, że kontroli Sądu Najwyższego podlega postanowienie, w którym został merytorycznie rozpoznany wniosek o przywrócenie terminu do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, a w następstwie oddalenia tego wniosku doszło do odrzucenia skargi kasacyjnej, w pierwszej kolejności niezbędne jest przesądzenie prawidłowości stanowiska sądu odwoławczego co do uchybienia przez skarżącego terminowi do usunięcia braków skargi kasacyjnej.

Zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie była skuteczność doręczenia pełnomocnikowi upadłego wezwania Sądu do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Gdyby doręczenie to okazało się nieskuteczne, wówczas w ogóle nie rozpoczęłby się bieg terminu do uzupełnienia braków formalnych, a w takim razie nie można byłoby mówić o tym, że pełnomocnik braków tych nie uzupełnił w terminie. Nie byłoby wówczas podstaw (przesłanek prawnych) do odrzucenia wniesionej skargi kasacyjnej.

Skarżący wskazuje, że jego pełnomocnik nie otrzymał wezwania do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej. Tymczasem z akt sprawy wynika, że w dniu 30 sierpnia 2018 roku zostało wydane zarządzenie w tym przedmiocie. W dniu 31 sierpnia 2018 roku sporządzono pismo kierowane do pełnomocnika skarżącego, w którym z jednej strony informowano o doręczeniu postanowienia z dnia 31 sierpnia 2018 roku, jak i (w dalszej części) wzywano pełnomocnika do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej. Przesyłkę z sądu pełnomocnik odebrał osobiście w dniu 13 września 2018 roku, czego nie kwestionuje. Twierdzi jednak, że w przesyłce tej nie było zarządzenia wzywającego do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, a było jedynie postanowienie z dnia 31 sierpnia 2018 roku. Nie można jednak nie zauważyć, że w niniejszej sprawie nie było sporządzane celem doręczenia pełnomocnikowi „odrębne” wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, lecz w jednym piśmie zawarta została tak informacja o doręczanym postanowieniu, jak i o konieczności usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej. Pełnomocnik, który otrzymał (co przyznaje) postanowienie z dnia 31 sierpnia 2018 roku, nie zgłaszał, by doręczenie tego postanowienia było „niekompletne”, a zwłaszcza by w przesyłce znajdował się wyłącznie odpis postanowienia bez sądowego pisma przewodniego. Z tych względów należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego co do doręczenia w dniu

13 września 2018 roku wezwania do usunięcia braków skargi kasacyjnej, jak też co do uchybienia przez pełnomocnika terminowi do usunięcia tych braków.

Podnoszone w zażaleniu dalsze zarzuty co do wysyłki korespondencji na niewłaściwy adres, jak też co do braku w nagłówku obok słowa „Doręczenie” słów „wraz z wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych”, pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia zażalenia. W pierwszym przypadku z uwagi na to, że pomimo wysyłki na nieaktualny adres korespondencja do rąk własnych adresata trafiła (czemu nie zaprzecza), w drugim zaś - z racji na to, że pomieszczenie w treści czytelnie sporządzonego pisma wezwania do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej nie może zostać uznane za niebyłe tylko z powodu braku szczegółowego nagłówka pisma.

Dokonując w trybie art. 380 k.p.c., kontroli postanowienia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu, Sąd Najwyższy wskazuje, że podziela stanowisko Sądu Okręgowego co do tego, iż powołana przez pełnomocnika skarżącego przesłanka uchybienia terminowi w postaci nieotrzymania wezwania do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej nie stanowi przesłanki wskazującej na brak winy w niedokonaniu w terminie tej czynności w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 229 Prawa upadłościowego.

jw